

Zápis z konzultačního dne k přestupkové problematice konaného odborně všeobecné správy Ministerstva vnitra pro zpracovatele přestupkové agendy dne 12. 3. 2013

Dne 12. 3. 2013 se od 9.30 hodin uskutečnil formou videokonference konzultační den (dále jen „KD“) pro krajské úřady k přestupkové agendě v gesci odboru všeobecné správy Ministerstva vnitra (dále jen „OVS“).

KD se za Ministerstvo vnitra zúčastnili: Mgr. Romana Bezděková, Mgr. Jan Strakoš, Mgr. Petra Siekliková a Mgr. Kateřina Marková z OVS.

Úvodem byli všichni přítomní účastníci KD přivítáni a následně se přistoupilo k prvnímu bodu programu KD, jehož úkolem bylo shrnutí všech významných legislativních změn, které se v mezidobí promítly do zákona č. 200/1990 Sb. o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále též „PřesZ“).

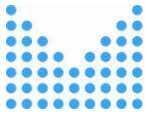
I. Novely zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích

a) Zákon č. 390/2012 Sb.

§ 47 odst. 1 písm. g) PřesZ - nová skutková podstata

V úvodu první části programu bylo Mgr. Strakošem stručně pojednáno o důsledcích přijetí zákona č. 390/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „TrZ“), a některé další zákony (dále jen „zákon č. 390/2012 Sb.“), pro praxi správního trestání. Přijetím tohoto zákona byla do PřesZ vložena nová skutková podstata přestupku proti veřejnému pořádku - § 47 odst. 1 písm. g) PřesZ. Tohoto přestupku se dopustí ten, kdo *„jako návštěvník před zahájením organizovaného sportovního utkání, v jeho průběhu nebo při jeho zakončení má obličej zakrytý způsobem ztěžujícím nebo znemožňujícím jeho identifikaci“*.

V této souvislosti bylo krátce pojednáno o časovém rozsahu, po který zákaz maskování trvá. Podle názoru OVS počíná běžet vstupem návštěvníka do ohraničeného prostoru, kde se má sportovní utkání konat, a končí definitivním koncem („ukončením“) utkání (např. rozloučením hráčů s fanoušky a jejich odchodem do šaten; případně po absolvování závěrečné ceremonie a následném odchodu hráčů z hřiště). Je třeba reflektovat, že předmětné ustanovení hovoří o „návštěvníkovi“, kterým se konkrétní osoba, podle názoru OVS, stane až v okamžiku, kdy něco

skutečně navštíví (např. vstupem do stadionu po zaplacení vstupného a po projití pokladní zónou) a přestává jím být až v okamžiku, když dané místo opustí. Na základě právě uvedeného zastává OVS názor, že zákaz maskování se nevztahuje na dobu cesty na stadion (např. z nádraží) a cesty ze stadionu. V opačném případě by totiž „návštěvníkem“ mohla být i ta osoba, která ještě nevstoupila do prostor stadionu, třebaže měla úmysl jít na stadion. Obdobně by pak mohl být pojem „návštěvník“ odvozován od toho, že dotyčný na stadionu již předtím byl, i když se na něm již momentálně nenachází. Podle názoru OVS by tento výklad byl příliš široký, měl by se proto vztáhnout jen na ty situace, kdy konkrétní osoba skutečně navštíví stadion, v němž se má příslušné sportovní utkání konat. Tedy, aby byla naplněna skutková podstata tohoto přestupku, podle názoru OVS, musí jít o jednání fyzické osoby, které spadá do doby, kdy fyzická osoba je „návštěvníkem“ stadionu (tzn. nachází se v jeho prostorách, typicky na tribuně) a současně musí jít o jednání, které spadá do doby „před zahájením, v průběhu a při zakončení“ sportovního utkání. Dobou „před zahájením“ sportovního utkání je možno rozumět již samotný okamžik vstupu fyzické osoby do prostor stadionu (často již tímto okamžikem se někteří fanoušci dopouštějí výtržností). Naproti tomu dobou „při zakončení“ sportovního utkání je, dle názoru OVS, nutno rozumět už jen tu dobu, kdy se hráči loučí s fanoušky a odcházejí do šaten. Je-li však sportovní utkání ukončeno a dotyčná osoba je stále návštěvníkem stadionu, zde již, dle názoru OVS, zákaz maskování neplatí. Je třeba reflektovat, že zákaz maskování se má vztahovat pouze na dobu „při“ zakončení sportovního utkání, nikoliv na dobu „po“ ukončení sportovního utkání.

Nad rámec výše uvedeného bylo Mgr. Strakošem upozorněno také na chybné datum účinnosti zákona č. 390/2012 Sb. (tj. 1. 10. 2012). Účinnost tohoto zákona nastala až uplynutím 15-ti denní legisvakanní lhůty po vyhlášení zákona ve Sbírce zákonů, tzn., pokud byl zákon č. 390/2012 Sb. publikován ve Sbírce zákonů až dne 23. 11. 2012, jeho účinnost nastala dne 8. 12. 2012.

b) Zákon č. 494/2012 Sb.

§ 47 odst. 3 PřesZ - vymezení doby nočního klidu

Mgr. Bezděková pohovořila o důsledcích přijetí zákona č. 494/2012 Sb., kterým se mění zákon PřesZ, TrZ, ve znění zákona č. 306/2009 Sb., a některé další zákony.

Zákonem č. 494/2012 Sb. došlo v PřesZ k vymezení doby nočního klidu, nadále se však ponechává možnost obce, která je nyní z důvodu právní jistoty a předvídatelnosti práva zakotvena v zákoně (dříve tato možnost byla dovozována z judikatury Ústavního soudu), aby obecně závaznou vyhláškou nebo rozhodnutím vydaným na základě obecně závazné vyhlášky stanovila výjimečné případy, zejména slavnosti nebo obdobné společenské nebo rodinné akce, při nichž je doba nočního

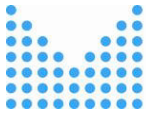
klidu vymezena dobou kratší nebo žádnou. Na základě uvedeného lze říci, že vymezení doby nočního klidu v PřesZ nemusí být taktéž dostatečné, a proto byla takto vymezená doba doplněna výslovně zakotvenou možností regulovat ji obecně závaznou vyhláškou obce. Tímto se tedy potvrzuje stávající praxe vycházející z judikatury Ústavního soudu regulovat dobu nočního klidu obecně závaznou vyhláškou obce (srov. rozhodnutí ÚS sp. zn. Pl. ÚS 44/2006, rozhodnutí ÚS sp. zn. pl. ÚS 35/2006).

Akce, ve vztahu k nimž se uděluje výjimka, mohou být vymezeny přímo obecně závaznou vyhláškou, nebo bude o udělení výjimky pořadateli konkrétní akce rozhodnuto na základě obecně závazné vyhlášky správním rozhodnutím podle § 9 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „SŘ“) - [(srov. bod 31 nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 13/09 ze dne 25. 1. 2011 (č. 40/2011 Sb.)]: *Udělování výjimky z plošného a časově vymezeného období klidu je rozhodováním orgánu samosprávy o místní záležitosti veřejného pořádku. Vyžaduje vymezení alespoň rámcových podmínek, za kterých je možné výjimku udělovat, neboť tím je podmíněna přezkoumatelnost rozhodnutí orgánu samosprávy, kterému je rozhodování delegováno. Takové rozhodnutí ve věcech samostatné působnosti nemůže změnit nebo nahradit odvolací orgán veřejné správy. Je však ústavně konformní, aby mohlo být zrušeno a vráceno k novému projednání. Protože se jedná o rozhodování o právní pozici žadatele, je na místě použití § 9 SŘ se z toho vyplývajících důsledky pro použití opravných prostředků [§ 178 odst. 2 SŘ ve spojení s § 90 odst. 1 písm. c) in fine].*

c) Zákon č. 494/2012 Sb. § 15a PřesZ – zákaz pobytu

V následující části programu seznámil Mgr. Strakoš přítomné účastníky KD se stanovisky OVS k zakazu pobytu, novému druhu sankce v oblasti přestupkového práva; tím byly zároveň zodpovězeny dotazy podřízených správních orgánů, které OVS k této sankci obdržel. Jelikož se tyto dotazy týkaly jednotlivých ustanovení § 15a PřesZ, výkladu pojmů v nich obsažených, jakož i budoucí praxe správních orgánů při ukládání tohoto druhu sankce, bylo po podrobném rozebrání jednotlivých ustanovení § 15a PřesZ konstatováno, že tato výkladová („metodická“) stanoviska budou po skončení KD rozeslána zpracovatelům přestupkové agendy z jednotlivých krajských úřadů na jejich elektronické adresy, aby se s nimi opětovně seznámili a uplatnili k nim další případné připomínky, event. vznesli další náměty k diskuzi.

Mgr. Strakoš přítomné účastníky KD požádal, aby se ke stanoviskům vyjádřili ve lhůtě do 15. 4. 2013. Tato stanoviska tvoří nedílnou součást tohoto zápisu (viz Příloha č. 1 k tomuto zápisu).

V reakci na požadavek Ředitelství služby cizinecké policie, aby krajské úřady podrobně informovaly podřízené správní orgány o nutnosti plnění oznamovací povinnosti podle § 15a odst. 5 PřesZ, se k výše sděleným informacím dodává:

Orgán (obec), který uloží zákaz pobytu za přestupek cizinci, zašle datovou schránkou rozhodnutí o zákazu pobytu cizinci s doložkou o právní moci ve formátu PDF na Ředitelství služby cizinecké policie (datová schránka: **ybndqw9**), které následně zajistí vložení příslušných údajů do Informačního systému cizinců a Agendového informačního systému cizinců. Tím bude zajištěno provádění § 158 odst. 1 písm. b) bod 14 a § 158 odst. 9 písm. v) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, v praxi.

II. Jednání s OBP ohledně § 58 odst. 3 PřesZ

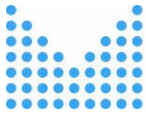
V této záležitosti byli přítomní účastníci KD pouze vyrozuměni o tom, že věc je stále předmětem jednání. O dalším postupu budou krajské úřady informovány.

III. Stanoviska veřejného ochránce práv (dále též „VOP“)

Mgr. Strakoš přednesl závěry VOP v případech, které byly VOP nedávno řešeny. Jedná se o:

1. závěrečné stanovisko VOP, které se dotýká výkladu pojmu „poškozený“ podle § 66 odst. 4 PřesZ (viz Příloha č. 2 k tomuto zápisu);
2. závěrečné stanovisko, v němž se VOP zabýval v konkrétním případě způsobem (ne)řešení trestního oznámení občana, které měl správní orgán prvního stupně hodnotit nikoliv jako trestní oznámení, ale jako oznámení občana o přestupku ve smyslu ustanovení § 67 odst. 2 PřesZ; dále otázkou zda v posuzovaném případě nemělo být provedeno místní šetření; zpochybňování důvěryhodnosti svědka; důkazní hodnotou znaleckého posudku a počátkem běhu lhůty k zahájení přezkumného řízení (viz Příloha č. 3 k tomuto zápisu);
3. zprávu o šetření VOP ve věci řešení přestupku urážky na cti podle § 49 odst. 1 písm. a) PřesZ (viz Příloha č. 4 k tomuto zápisu).

V souladu s rozhodnutím náměstka ministra vnitra pro veřejnou správu, legislativu a archivnictví jsou výše uvedená závěrečná stanoviska včetně zprávy o šetření předána účastníkům KD na vědomí k dalšímu využití v rozhodovací praxi. Závěrečná stanoviska ani zpráva o šetření VOP neobsahují identifikační údaje.

IV. Roční výkaz přestupků za rok 2012

Mgr. Bezděková seznámila přítomné účastníky KD s ročním výkazem přestupků za rok 2012. Byl podán přehled přestupků projednaných orgány obcí a krajů za rok 2012, vycházející z údajů, které poskytly OVS jednotlivé krajské úřady ve smyslu § 96 PřesZ.

Z vypracovaného výkazu je zřejmé, že oproti roku 2011 došlo k drobnému snížení nápadu přestupků projednaných krajskými úřady a orgány obcí. Naopak z celkového počtu oznámení přestupků bylo více věcí odloženo a zvýšil se také počet přestupků, které byly vyřízeny blokově. V příkazním řízení byla v roce 2012 častěji ukládána sankce napomenutí oproti roku 2011. Podstatně (asi o polovinu) klesl počet projednaných přestupků, kde nebylo uloženo žádné opatření. V řízení o přestupku byla ze strany správních orgánů častěji ukládána sankce napomenutí a také sankce propadnutí věci. Pokud se týká uložených ochranných opatření, tak oproti roku 2011 výrazněji vzrostl počet rozhodnutí o zabránění věci a naopak ubylo případů, kdy bylo v řízení rozhodováno o náhradě škody. Počet rozhodnutí, jímž bylo rozhodnuto o uložení pokuty, se mírně zvýšil, avšak objem peněžních prostředků uložených na pokutách klesl.

Závěrem svého vystoupení Mgr. Bezděková poděkovala krajským úřadům za odvedenou práci.

Celkový výkaz přestupků za rok 2012 tvoří Přílohu č. 5 k tomuto zápisu.

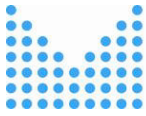
V. Odpovědi na došlé dotazy

1) Neuposlechnutí výzvy policisty k provedení dechové zkoušky

V případě, že podezřelý z přestupku (nikoliv dopravního) odmítne přes výzvu zasahujícího policisty provést dechovou zkoušku za účelem zjištění přítomnosti alkoholu, lze uvedené jednání kvalifikovat jako přestupek proti veřejnému pořádku dle § 47 odst. 1 písm. a) PřesZ?

Mají správní orgány od Policie ČR zjišťovat, zda podezřelí odmítli dechovou zkoušku s tím, že požadovali krevní zkoušku?

Odpověď: Podle našeho názoru může jít o přestupek proti veřejnému pořádku dle § 47 odst. 1 písm. a) PřesZ. Z podstaty věci bude v zásadě každé neuposlechnutí výzvy úřední osoby, vydané (projevené, vyslovené) při výkonu její pravomoci, narušením veřejného pořádku, je-li podmínkou zachování veřejného pořádku i dodržování pokynů a výzev úředních osob. Podstatná je souvislost mezi výzvou

úřední osoby a výkonem její pravomoci. Podle § 63 odst. 2 písm. a) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Policii ČR“), je policista oprávněn vyzvat k prokázání totožnosti osobu podezřelou ze spáchání trestného činu nebo správního deliktu. Podle § 67 odst. 1 zákona o Policii ČR je policie v souvislosti s odhalováním a šetřením přestupku oprávněna vyžadovat mimo jiné provedení orientačního vyšetření při podezření na ovlivnění alkoholem nebo jinou návykovou látkou pomocí dechové zkoušky nebo odběrem slin anebo potu a také odborné lékařské vyšetření ke zjištění alkoholu nebo jiné návykové látky včetně odběru krve, moči, slin nebo potu, a to i v případě, že osobu nelze předem pro její zdravotní stav ke strpění příslušných úkonů vyzvat. Podle § 67 odst. 3 zákona o Policii ČR úkonům uvedeným v odstavci 1 písm. b) nebo c) je osoba povinna se podrobit, není-li to spojeno s nebezpečím pro její zdraví. Podle § 67 odst. 4 zákona o Policii ČR odběr krve musí být proveden, požádá-li o to osoba podezřelá z přestupku.

Správní orgán nemusí od Policie ČR zjišťovat, zda podezřelý ze spáchání přestupku požadoval provedení krevní zkoušky, pokud by se totiž podezřelý podrobil tomuto vyšetření jakožto kvalitativně vyššímu úkonu, než je orientační dechová zkouška, nebylo by možné posoudit odmítnutí dechové zkoušky na přítomnost alkoholu jako přestupek dle § 47 odst. 1 písm. a) PřesZ a správnímu orgánu by toto nebylo oznámeno jako přestupek proti veřejnému pořádku.

2) Úmyslné uvedení nepravé totožnosti řidičem při silniční kontrole příslušníku Policie ČR nebo strážníku obecní policie

Jaká bude nejprůlehlavější právní kvalifikace skutku spočívajícího v úmyslném uvedení nepravé totožnosti řidičem při silniční kontrole příslušníku Policie ČR nebo strážníku obecní policie (přestupek podle § 21 odst. 1 písm. b) nebo c) PřesZ)?

Bude takové jednání přestupkem v obou případech, anebo pouze jedná-li se o úkon strážníka obecní policie jako správního orgánu?

Lze takové jednání kvalifikovat jako přestupek dle § 49 odst. 1 písm. c) PřesZ – úmyslné nepravdivé obvinění z přestupku (to za situace, je-li řidič, který sdělil nepravou totožnost, podezřelý ze spáchání dopravního přestupku)?

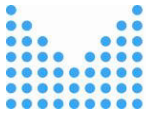
Odpověď: Domníváme se, že takové jednání lze kvalifikovat jako přestupek proti pořádku ve státní správě vyskytující se na více úsecích státní správy podle § 21 odst. 1 písm. b) PřesZ, který uvádí, že přestupku se dopustí ten, kdo „úmyslně uvede nesprávný nebo neúplný údaj správnímu orgánu anebo mu požadovaný údaj zatají, ač má povinnost takový údaj uvést“. Ustanovení § 21 odst. 1 písm. c) PřesZ hovoří o tom, že přestupku se dopustí ten, kdo „úmyslně uvede nesprávný nebo neúplný

údaj správnímu orgánu anebo mu požadovaný údaj zatají za účelem získání neoprávněné výhody“, kdy touto výhodou se rozumí zejména získání mimořádné výhody pro některé skupiny občanů těžce zdravotně postižených, např. zlevněné vstupné na divadelní či filmová představení, koncerty apod. Pokud jde o § 21 odst. 1 písm. b) PřesZ, tak povinnost uvést údaj, v daném případě tedy předložit při silniční kontrole doklady k motorovému vozidlu, musí být stanovena právním předpisem, kdy takovým je zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), ve spojení se zákonem o Policii ČR, jakož i zákonem č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů.

Co se týče druhého dotazu, Policie ČR, jakož i strážníci obecní policie jsou ze zákona oprávněni k doзору nad bezpečností a plynulostí silničního provozu. Při výkonu této činnosti jsou oprávněni po řidiči motorového vozidla vyžadovat v rámci silniční kontroly doklady, které jako řidič vozidla je povinen u sebe mít. Podle zákona o silničním provozu policistovi České republiky řidič motorového vozidla na výzvu předloží řidičský průkaz, osvědčení o registraci vozidla, doklad prokazující pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla, doklad o zdravotní způsobilosti pokud jde o řidiče podle § 87 odst. 3 a držitelé řidičských oprávnění pro určité skupiny vozidel dále také průkaz profesní způsobilosti. Oproti tomu na výzvu strážníka obecní policie je řidič vozidla povinen předložit pouze řidičský průkaz a osvědčení o registraci vozidla. Vzhledem k tomu, že při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích jedná Policie ČR jako správní orgán (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j.: 6 Aps 3/2011-63 - Policie vystupuje při provádění úkonů podle § 124 zákona o silničním provozu jako správní orgán, resp. jako orgán moci výkonné, nikoliv jako ozbrojený bezpečnostní sbor), bude takové jednání přestupkem jak vůči příslušníkovi Policie ČR, tak vůči strážníkovi obecní policie.

Má-li se jednat o přestupek podle § 49 odst. 1 písm. c) PřesZ - úmyslné nepravdivé obvinění z přestupku, je tuto skutečnost nutno posuzovat s ohledem na individuální okolnosti daného případu, zejména s ohledem na skutečnost, zda řidič ví či neví, že se nějakého přestupku dopustil. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j.: 6 As 37/2005-114 pachatel, který jiného nepravdivě obviní z přestupku, si musí být vědom, že toto obvinění je způsobilé přivodit potih konkrétní osoby. V případě, kdy by kontrolovaný řidič věděl, že se dopustil např. dopravního přestupku a uvedl by nepravou totožnost, mohlo by se o nepravdivé obvinění z přestupku jednat. V daném případě, tedy při klasické silniční kontrole (kontrola hlídkou nemusí znamenat, že se dotyčný dopustil přestupku), se domníváme, že dané jednání skutkovou podstatu tohoto přestupku nenaplnuje.

3) Přítomnost vedoucího úředníka při ústním jednání v řízení o přestupku

Může být vedoucí odboru přítomen při ústním jednání, aby posoudil, zda oprávněná úřední osoba vede jednání v souladu se zákonem?

Odpověď: Hlavním smyslem § 15 odst. 2 SŘ je vyjádření pravidla, podle kterého žádný úkon ve správním řízení nesmí provádět ten, kdo by k tomu nebyl oprávněn podle vnitřních předpisů nebo pokynu vedoucího správního orgánu (viz Závěr č. 17 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 7. 11. 2005 - Výklad pojmu oprávněná úřední osoba podle § 15 odst. 2 SŘ). Oprávněných úředních osob může být v řízení i více, přičemž jedna může vést celé řízení a podepisovat rozhodnutí může např. pouze vedoucí, toto však záleží vždy na organizační struktuře a vnitřních předpisech konkrétního správního orgánu.

Vedoucí odboru by musel být zároveň oprávněnou úřední osobou, aby se mohl účastnit jednání, což by muselo vyplývat z příslušného organizačního řádu (vnitřních předpisů). Popř. by se mohl účastnit jednání jako zapisovatel, nebo např. v rámci protikorupčního opatření daného správního orgánu.

Oprávněné úřední osoby může vedoucí odboru kontrolovat i prostřednictvím vypracovaného spisového materiálu, kdy má možnost se seznámit se spisovou dokumentací a s daným případem proto, aby mohl vyhodnotit činnost oprávněné úřední osoby a přijmout opatření, např. v podobě pověření jiného referenta, zejména jsou-li mu adresovány stížnosti nebo námitky podjatosti na tuto konkrétní oprávněnou úřední osobu.

Ten, kdo bude a v jaké věci oprávněnou úřední osobou, záleží na správním orgánu a na jeho vnitřních předpisech.

Tedy, rozdělení pravomocí mezi jednotlivé vnitřní součásti správního orgánu a v rámci těchto vnitřních součástí mezi jednotlivé úřední osoby je vnitřní věcí správního orgánu a záleží v zásadě jen na vnitřních poměrech, kdo a v jaké věci oprávněnou úřední osobou bude, pokud tyto otázky neupravuje zákon.

4) Jak naložit s drogou přestupce, který v mezidobí zemřel?

Policisté na místě zabavili přestupci věc - drogu. Přestupce nelze za přestupek stíhat, protože v mezidobí zemřel. Komu se bude doručovat rozhodnutí o zabrání věci a kdy toto nabude právní moci? Otázkou je, zda je vůbec možno zabírat věc zemřelého pachatele, jestli by se nemělo počkat na vyřízení dědictví, až bude znám dědic.

Odpověď: Institut zabrání věci, upravený v § 18 PřesZ, přichází do úvahy v těch případech, kdy z nejrůznějších důvodů, není možné vyslovit sankci propadnutí věci ve smyslu ustanovení § 15 PřesZ. V takových případech může příslušný správní orgán rozhodnout, že se zajištěná věc zabírá, a to za předpokladu, že příslušná zajištěná věc náleží pachateli, kterého nelze za přestupek stíhat (např. pro prekluzi, amnestii či smrt pachatele), nebo nenáleží pachateli přestupku nebo mu nenáleží zcela, přičemž jako další podmínku PřesZ stanoví, že takto zajištěnou věc je možno „zabrat“, vyžaduje-li to bezpečnost osob nebo majetku anebo jiný obecný zájem (bez ohledu na to, zda pachateli náleží či nikoli).

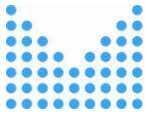
Z povahy dotazu lze dovodit, že poté, co bylo zahájeno řízení, pachatel přestupku zemřel. V případě, že pachatel přestupku zemřel, řízení o přestupku se zastaví podle § 76 odst. 1 písm. i) PřesZ usnesením, které se poznamená do spisu, neboť není-li pachatele přestupku, nelze vést řízení. Zároveň je ale třeba se se zajištěnou věcí – „drogou“ vypořádat.

Omamné nebo psychotropní látky nebo prekursory drog představují nebezpečné věci, které z povahy věci nesmějí vůbec přijít do rukou správního orgánu. Pokud Policie ČR „drogový“ delikt neprojedná v blokovém řízení, v rámci něhož může drogu zlikvidovat (viz § 34 odst. 4 zákona o Policii ČR), musí zajištěnou drogu uskladnit v režimovém skladu a vyčkat pravomocného rozhodnutí o propadnutí či zabrání drogy, které vydá správní orgán.

Problém je, že za situace, kdy pachatel přestupku v době rozhodování o zabrání věci zemřel, nelze vůči němu vydat rozhodnutí o zabrání věci podle § 18 odst. 1 písm. a) PřesZ, neboť okamžikem smrti pachatele jeho majetek přechází na jeho dědice, tudíž věc zemřelému již nenáleží (není již jejím vlastníkem). Rozhodnout o zabrání věci lze pouze vůči žijícímu vlastníku věci - drogy, tj. případnému dědici. Domníváme se, že droga nemůže být předmětem dědického řízení. Opodstatnění pro tento závěr spatřujeme již v Listině základních práv a svobod.

Podle čl. 11 Listiny základních práv a svobod se sice každému zaručuje vlastnické právo, na druhou stranu je třeba uvést, že vlastnictví nesmí být zneužito na újmu práv druhých anebo v rozporu se zákonem chráněnými obecnými zájmy a jeho výkon nesmí poškozovat lidské zdraví, přírodu a životní prostředí nad míru stanovenou zákonem. Podle čl. 31 Listiny základních práv a svobod má každý právo na ochranu svého zdraví.

S přihlédnutím k právě uvedenému je více než evidentní, že u drog je dán všeobecný zájem společnosti na tom, aby byly z důvodu vážného rizika ohrožení lidského zdraví zlikvidovány. Tento obecný zájem na likvidaci drogy (který je třeba spatřovat i v ustanovení § 18 odst. 1 PřesZ, současně v ustanovení § 34

odst. 4 zákona o Policii ČR, jakož i zamýšlené právní úpravě¹⁾ vyplývá rovněž z TrZ (§ 101 odst. 3 TrZ) a lze jej odvodit také z judikatury trestních soudů. Kupříkladu, Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí ze dne 26. 1. 2000, sp. zn.: 5 Tz 211/2000 (v souvislosti s ochrannými opatřeními a zabráním věci - automobilu používaného cizincem k trestné činnosti) uvedl, že „zabrání věci přichází v úvahu jen ohledně věci, která už vzhledem ke své povaze je obecně nebezpečná a vyplývá z ní ohrožení zájmů České republiky pro případ, kdyby se dostala na její území. To lze dovodit zejména u věcí, jako jsou zbraně, výbušniny, drogy, jedy, radioaktivní materiál apod.“

5) Přecházení přes cizí pozemek – právní kvalifikace

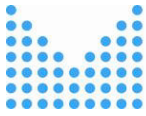
Poslední dobou se množí případy, které končí projednáním přestupků proti občanskému soužití dle § 49 odst. 1 písm. c) PřesZ, kdy jednání je kvalifikováno jako „schválnost“ a spočívá v tom, že někdo přechází přes něčí pozemek, nebo na něčím pozemku např. parkuje auto za tím účelem, aby se dostal ke svému pozemku. Dle názoru tazatele by tyto případy měly být řešeny především v rovině občanskoprávní, protože projednávání v přestupkovém řízení nepřináší potřebný efekt a věc není vyřešena po stránce právní, o což se zúčastněným jedná především. Navíc v řadě případů lze pochybovat o společenské nebezpečnosti takového jednání nebo jeho případných následcích.

Odpověď: Přikláníme se k závěru, aby se takovéto spory řešily v občanskoprávní rovině; přesto, každé oznámení o přestupku je třeba hodnotit individuálně, zda nejsou naplněny všechny znaky skutkové podstaty přestupku (zejména je nutno zkoumat, zda je či není naplněna subjektivní stránka přestupku, tj. zavinění ve formě úmyslu).

6) Použití předběžného opatření dle § 61 odst. 1 SŘ v řízení o přestupku

Lze v případě použití sankce propadnutí věci nebo ochranného opatření zabránění věci (samozřejmě za splnění podmínky poměru hodnoty věci k povaze přestupku) použít předběžné opatření podle § 61 odst. 1 SŘ?

¹⁾ Podle Stanoviska Legislativní rady vlády k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon o Policii ČR by mělo ustanovení § 34 odst. 4 zákona o Policii ČR znít takto: „Je-li věcí podle odstavce 1 nebo 2 omamná nebo psychotropní látka nebo prekursor drogy, policie takovou látku po skončení věci zničí nebo zaeviduje k účelům podle § 38, pokud nebylo rozhodnuto o propadnutí věci nebo zabránění věci. Obdobným způsobem policie postupuje u omamných nebo psychotropních látek nebo prekursorů drog získaných v souvislosti s činností prováděnou podle § 69 a 70.“

Odpověď: Podle našeho názoru obecně předběžné opatření podle SŘ lze použít v řízení o přestupku, neboť PřesZ žádné takové ustanovení nemá a subsidiárně se tedy použije SŘ. V praxi si však lze dle našeho názoru těžko představit situaci, kdy by takto mohl správní orgán postupovat, tedy uložit sankci propadnutí věci nebo ochranné opatření zabrání věci, a to z důvodu nesplnění podmínky poměru hodnoty věci k povaze přestupku (v uváděném případě hodnota motorového vozidla je nepoměrná vůči hodnotě barevných kovů – poklopů či roštů od kanálu). Správní orgán by mohl ve výše naznačené situaci využít ustanovení § 75 odst. 1 PřesZ a rozhodnout o odejmutí věci, nebyla-li by tato vydána a nežádoucí dispozici s motorovým vozidlem by mohl zabránit právě vydáním předběžného opatření podle § 61 odst. 1 SŘ, jež by zaslal do evidence motorových vozidel.

VI. Revize právního názoru vyjádřeného na KD pro zpracovatele přestupkové agendy dne 12. 6. 2012 – aplikace § 47a odst. 1 písm. a) PřesZ

Nad rámec výše uvedeného přikládáme k zápisu z tohoto KD revizi právního názoru vyjádřeného na KD dne 12. 6. 2012 – aplikace § 47a odst. 1 písm. a) PřesZ. Jedná se o přílohu č. 6 k tomuto zápisu.

JUDr. Václav Henych
ředitel odboru všeobecné správy

Přílohy:

- 1) Výkladová stanoviska Ministerstva vnitra k § 15a PřesZ
- 2) Závěrečné stanovisko VOP
- 3) Závěrečné stanovisko VOP
- 4) Zpráva o šetření VOP
- 5) Roční výkaz přestupků za rok 2012
- 6) Revize právního názoru vyjádřeného na KD pro zpracovatele přestupkové agendy dne 12. 6. 2012 – aplikace § 47a odst. 1 písm. a) PřesZ